

9

Ramazan Günlüğü

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1444/2023

Ramazan Günlüğü

Tanıtım Şeması

Ayet

AYET

“Allah ve Resulü bir işe hüküm verdiği zaman, inanmış bir erkek ve kadına o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Her kim Allah ve Resulü'ne karşı gelirse apaçık bir sapıklığa düşmüş olur.”

(Ahzâb suresi, 36. ayet.)

Hadis

“Oruç bir kalkandır. Oruçlu, saygısızlık yapmasın, ahlaksızca konuşmasın. Eğer biri kendisiyle dövüşmeye veya sövüşmeye kalkırsa iki defa, ‘Ben oruçluyum.’ desin.”

(Buhâri, Savm, 2.)

Ramazan Sözlüğü

Sünnet:

Yol, tavır, hâl ve davranış gibi anlamlara gelir.

Peygamber Efendimizin hayatı, davranışları, ahlakı, sözleri ve eylemlerine Hz. Peygamber'in sünneti denir. Sevgili Peygamberimiz İslam'ı en iyi bilen, Allah'ın (c.c.) muradını en iyi anlayan olduğu için dinimizi ondan öğrenir, onun sünnetini hayatımıza rehber ediniriz. Peygamberimizin ahlakıyla ahlaklanmak bir Müslümanın en önemli amaçlarından biridir.

Mukabele
9. Cüz

Dua

“... Rabbim! Gireceğim yere dürüstlikle girmemi sağla, çıkacağım yerden de dürüstlikle çıkmamı sağla. Bana tarafından, hakkıyla yardım edici bir kuvvet ver.”

(İsrâ suresi, 80. ayet)

Bu aya hürmet gerekir
Hürmet ve izzet gerekir
Bu mübarek ramazanda
Rabb'e ibadet gerekir.

Esma-i
Hüsna

El-Latîf

“Kullarının ihtiyaçlarını en ince noktasına kadar bilen ve lütufkâr olan.”

O, bu güzel ismiyle
Kula nazik davranır
Yumuşak muamele
El-Latîf'e yakışır

Mustafa YILMAZ

Şehirler ve Mekânlar

Gazi Hüsrev Bey Külliyesi

Gazi Hüsrev Bey Külliyesi, Saraybosna şehrinde 1530-1531 yıllarında Kanuni Sultan Süleyman tarafından yaptırılmıştır. İnşa edildiği dönemde cami, medrese, sıbyan mektebi, kütüphane, tekke, misafirhane, hamam, hanlar ve türbelerden oluşan külliye geride günümüzde asıl işlevini sürdüren yalnızca cami kalmıştır. Bosna'nın Avusturya tarafından işgal edildiği zamanlarda ve Yugoslavya'nın idaresinde olduğu dönemlerde bazı kısımların işlevleri değiştirilmiş, bazıları yıkılmıştır. 1990'lı yıllardaki Sırp saldırılarında ciddi hasar gören cami, 1996 yılında orijinal hâline uygun şekilde restore edilmiştir.

Konuşma Adabı

- Karşımızdakinin yüzüne bakarak konuşmalıyız.
- Muhatabımızı dinlerken sözünü kesmemeliyiz.
- Muhatabımız konuşurken başka şeylerle meşgul olmamalıyız.
- Muhatabımızın durumuna uygun bir hitap şekli tercih etmeliyiz.
- Rahatsız edici bir ses tonuyla konuşmaktan; samimiyetsiz, argo ve kırıcı ifadelerden kaçınmalıyız.

Sahabe Hayatları

Abdullah b. Mesud

Ailesi ve İslam'dan önceki hayatı hakkında günümüze fazla bilgi ulaşmamıştır. Kendisi, İslam'ı kabul eden altıncı kişi olmaktan şeref duyduğunu belirtmektedir. Mekke'de müşriklerin baskısından kurtulmak için Habeşistan'a ve Medine'ye ilk hicret edenler arasında yer almıştır.

Abdullah b. Mesud, müşriklerden korkmadan Hz. Peygamber'den sonra Kâbe'de açıktan Kur'an okuyan ilk sahabe olmuştu. O, son derece mütevazı bir kişiliğe sahipti. Temiz ve güzel giyinmeyi severdi. Sahabe arasında ahlak ve yaşayışı bakımından Hz. Peygamber'e en çok benzeyen kimse idi.

Abdullah b. Mesud; tefsir, hadis ve fıkıh alanlarında âlim sahabilerden biriydi. Onun ilmi, doğrudan Hz. Peygamber'e dayanırdı. Allah Resulü, sesi güzel olan Abdullah'ın, Kur'an okuyuşunu zevkle dinlerdi. Abdullah b. Mesud, Hz. Peygamber zamanındaki bütün savaşlara katılmış, altmış yaşını geçmiş olarak Medine'de vefat etmişti.

Bir Nasihat

Hayafın fakva üzere
kurulsun. Amellerin ihsan ve
ihlas üzere olsun.

Günün Sorusu

Oruç tutmak hangi ayetle farz kılınmıştır?

"Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakınmanız için oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, size de farz kılındı." mealindeki Bakara suresinin 183. ayetiyle farz kılınmıştır.

Baştan sona,
Baktım ona

Bilmece

Sure

Mutaffin Suresi

Mekke Dönemi'nde inmiştir ve 36 ayettir. Adını ilk ayetinde yer alan, “ölçü ve tartıda eksiklik yapanlar” anlamındaki mutaffin kelimesinden almıştır. Surede; eksik ölçüp tartanlar kınanır, böylesine çirkin bir işe kalkışanların ahirette cezalandırılacağına dikkat çekilir. Burada ölçü ve tartı örnek bir işlemdir. Genel anlamda insanların, sorumluluklarını özenle yerine getirmeleri gerektiği vurgulanmıştır. Hakka hukuka konu olan her işlemde doğruluk ve adaletin titizlikle korunması istenmiştir.

Ramazan Güzellemeleri

Ramazan ibadet, taat ve teslimiyet mevsimi... Bu ayda oruç insanı rikkat, dikkat ve nezaket dokunuşuyla öylesine yoğuruyor, öylesine değiştirip yeniliyor, öylesine arındırıyor ki... Başka bir nakış çıkıyor ortaya. Başka bir tat, başka bir lezzet...

Bilal Kemikli
(Ramazan Güzellemeleri, Sufi kitap, İstanbul, 2015, s. 24.)

Sir

Yağmur

Vareden'in adıyla insanlığa inen Nur
Bir gece yansıyınca kente Sibir Dağı'n-
dan
Toprağı kirlerinden arındırır bir Yağmur
Kutlu bir zaferdir bu eabil dudağından
Rahmet vadilerinden boşanır ab-ı
hayat
En müstesna doğuşa hamiledir kâinat

Yıllardır boz bulanık suları yudumladım
Bir pelikan hüznüyle yürüdüm kum-
salları

Yağmur, seni bekleyen bir taş da ben
olsaydım

(...)

Yağmur, seni bekleyen bir taş da ben
olsaydım

Çölde seni özleyen bir kuş da ben
olsaydım

Dokunduğun küçük bir nakış da ben
olsaydım

Sana sırlısklam bir bakış da ben
olsaydım

Uğruna koparılan bir baş da ben
olsaydım

Bahira'dan süzülen bir yaş da ben
olsaydım

Okşadığın bir parça kumaş da ben
olsaydım

Senin için görülen bir düş de ben
olsaydım

Yeryüzünde seni bir görmüş de ben
olsaydım

Senin visalinle bir gülmüş de ben
olsaydım

Sana hicret eden bir Kureyş de ben
olsaydım

Damar damar seninle, hep seninle
dolsaydım

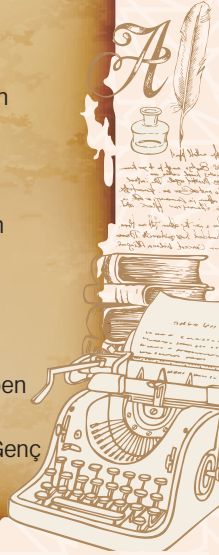
Batılı yıkmak için kuşandığın kılıcın
Kabzasında bir dirhem gümüş de ben
olsaydım

Nurullah Genç

Dünyada Ramazan

Bosna-Hersek

Bosna- Hersek'te çocukları hem oruca alıştırmak hem de onlara oruç ibadetini sevdirmek için "oruç dikme" geleneği vardır. Oruç tutmaya gücü yetmeyen çocuklar acıncaya kadar oruç tutar ve acıktıklarında yemek yer. Sonra anneleri "Ben senin orucunu diktim." diyerek çocuğun iftara kadar oruca devam etmesini sağlar.

İbadetlerle Arınmak

İbadetlerin bize zor gelmesi ve yük gibi değerlendirilmesi, çoğu defa emredilişindeki hikmeti bilmemekten kaynaklanır. Gerçekten de sebebini ve arka planını bilmediği bir şeyi yapmak, insanı zorlar. Namazın “mecburiyet” olarak algılanması da böyledir mesela. Ama insan namazı bir mecburiyetten çok, kalbinin ve bedeninin huzuru için Allah tarafından verilmiş bir “şefkat hediyesi” olarak görebilse artık onun için her şey bambaşka bir anlam kazanacaktır. Allah’la kullar arasındaki ilişki, insanlar arasındaki dostluğa birçok yönden benzer: Nasıl ki dostumuza ve dostluğumuza gösterdiğimiz özen, bizi birbirimize daha da yaklaştırırsa Allah’a karşı kulluğumuz da göstereceğimiz dikkat ve özenle sağlamlaşır. O’nun emir ve yasaklarını yerine getirirken, kırmaktan ve incitmekten çekindiğimiz bir dostumuza olan hassasiyetimizi aklımıza getirebiliriz. Allah, kendisine karşı aynı özen ve dikkati koruyan kullarını da çok sever, onlara ayrı bir ihtimam göstererek nimetlerini artırır.

Taha Kılınc

(Biz Bize, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 3. baskı, İstanbul, 2021, s. 39, 42-44.)